

ร้อยปีธงชาติไทย
ร้อยดวงใจไทยทั้งชาติ

พัฒนาการของธงชาติไทย

ธงชาติ เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นประเทศ
และชาติโคชาติหนึ่ง ที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

๑. สมัยกรุงศรีอยุธยา
(สมเด็จพระนารายณ์มหาราช) ถึงรัชกาลที่ ๑
ใช้กับเรือกำปั่นและเรือทั่วไปในการค้าขาย

๔. สมัยรัชกาลที่ ๔ ถึง รัชกาลที่ ๖
(พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๓๖๐)
ใช้กับเรือกำปั่นและเรือทั่วไปในการค้าขาย
ธงสยามแบบแรกที่ใช้ประดับบนบก

๒. สมัยรัชกาลที่ ๑
(พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๓๖๐)
ใช้กับเรือหลวงเท่านั้น

๕. สมัยรัชกาลที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๕๙-๒๔๖๑)
ใช้เป็นธงสำหรับราชการเท่านั้น

๓. สมัยรัชกาลที่ ๒ ถึง รัชกาลที่ ๓
(พ.ศ. ๒๓๖๐ - ๒๓๙๕ สมโภชช้างเผือกเอก ๓ ช้าง)
ธงเรือหลวง ใช้กับเรือหลวงเท่านั้น

๖. สมัยรัชกาลที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๕๙-กันยายน ๒๔๖๐)
ใช้เป็นธงค้าขายหรือธงสำหรับกิจกรรมทั่วไป

๗. ธงไตรรงค์

(สมัยรัชกาลที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ - ปัจจุบัน)

ดวงมหมงย

สีแตง หมงยตึง ชงติ

สีขงว หมงยตึง ตงสีขง

สีข้ตึงเจิบ หมงยตึง พร:มทงกษัตรีย์

: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดราชบุรี

เปิดตำนาน “ธงไตรรงค์” 100 ปี พระราชทานธงชาติไทย

เมื่อวันที่ 26 เมษายน ที่ผ่านมามีหนังสือราชการเวียนทั่วทุกจังหวัด โดยให้ทั้ง 77 จังหวัด จัดโครงการและ
กิจกรรมในโอกาสครบรอบ 100 ปี ธงชาติไทย

ซึ่งคณะรัฐมนตรี ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นั่งบัญชาการหัวโต๊ะได้มีมติเห็นชอบไปเมื่อวันที่ 20 กันยายน
2559 ให้วันที่ 28 กันยายน ของทุกปีเป็น “วันพระราชทานธงชาติไทย”

และเริ่ม 28 กันยายน 2560 เป็นปีแรก

ทั้งนี้ เกร็ดประวัติศาสตร์ ที่มาของ “ธงชาติไทย” ซึ่งเรียกกันว่า “ธงไตรรงค์” ถูกบันทึกการก่อเกิดไว้ว่า....

..... ครั้น “สยาม” เข้าร่วมสมรภูมิตศวรรษโลกครั้งที่ 1 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งพระองค์ทรงส่งทหารเข้าร่วมรบกับฝ่ายสัมพันธมิตรและประกาศสงครามกับเยอรมนีเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2460 ทั้งจากกองทัพบกธาณนตและกองบินทหารบกจำนวน 1,284 นายไปยังประเทศฝรั่งเศส หลังรบชนะ “ฝ่ายสัมพันธมิตร” ได้มีการเดินสวนสนาม เฉลิมฉลองชัยชนะอย่างยิ่งใหญ่ที่ “ถนนฌ็องเซลิเซ่” ใจกลางมหานครปารีส

ในฝ่ายสัมพันธมิตรประกอบด้วย ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ล้วนแต่มี “ธงชาติ” ที่มีสี ขาว แดง น้ำเงิน แทบทั้งนั้น

และจุดนี้เอง ในหลวงรัชกาลที่ 6 ตัดสินพระทัยเปลี่ยนธงชาติสยามเดิม คือธงช้างเผือก มาเป็น ธงไตรรงค์ ที่ใช้ จนถึงปัจจุบัน ผ่านพระราชบัญญัติลงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ.2460

ต่อมาหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน 2475

ในช่วงที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ปี 2482

นายกฯ ที่ได้รับสมญา “นายพลตราไก่” เจ้าของวลี “เชื้อผู้นำชาติพันธุ์” ได้ออกประกาศ “รัฐนิยม” เป็นนโยบายสร้างชาติทั้งสิ้น 12 ฉบับ เพื่อปรับปรุงไทยให้ทันสมัยนิยม

ซึ่งประกาศรัฐนิยมนี้เองได้เปลี่ยนชื่อประเทศจาก “สยาม” เป็น “ไทย” ในรัฐนิยมฉบับที่ 1: เรื่อง การใช้ชื่อประเทศ ประชาชน และสัญชาติ ประกาศเมื่อ 24 มิถุนายน 2482

และเริ่มให้ชาวไทย “ยืนตรง” เคารพธงชาติ - เพลงสรรเสริญพระบารมี ผ่านประกาศรัฐนิยมฉบับที่ 4: เรื่อง การเคารพธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี ใจความว่า

ด้วยรัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า ธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นสิ่งสำคัญประจำชาติ พึงได้รับความเชิดชูเคารพของชาวไทยทั้งมวล จึงประกาศเป็นรัฐนิยมไว้ ดังต่อไปนี้

1. เมื่อได้เห็นการชักธงชาติขึ้น หรือลง จากเสาประจำสถานที่ราชการตามเวลาปกติหรือได้ยินเสียงแตรเดี่ยวหรือนกหวีดเป่าค่านับ หรือให้อาณัติสัญญาณการชักธงชาติขึ้นหรือลดธงลง ให้แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

2. เมื่อได้เห็นธงชัยเฉลิมพล ธงเรือรบ ธงประจำกองยุวชนทหาร หรือธงประจำกองลูกเสือ ซึ่งทางราชการเชิญผ่านมา หรืออยู่กับที่ประจำแถวทหารหรือหน่วยยุวชนหรือลูกเสือ ให้แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

3. เมื่อได้ยินเพลงชาติ ซึ่งทางราชการบรรเลงในราชการก็ดี ซึ่งบุคคลบรรเลงในงานพิธีอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ให้ผู้ที่ร่วมงาน หรือที่อยู่ในวงงานนั้น แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

4. เมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี ซึ่งทางราชการบรรเลงในราชการก็ดี ซึ่งบุคคลบรรเลงในโรงแรมหรือในงานสโมสรใดๆ ก็ดี ให้ผู้ที่ร่วมงานหรือที่อยู่ในวงงานหรือในโรงแรมหรือนั้น แสดงความเคารพ โดยปฏิบัติตามระเบียบเครื่องแบบหรือตามประเพณีนิยม

5. เมื่อได้เห็นผู้ใดไม่แสดงความเคารพดังกล่าวในข้อ 1 – 2 – 3 และ 4 นั้น พึงช่วยกันตักเตือนชี้แจงให้เห็นความสำคัญแห่งการเคารพธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี

ประกาศมา ณ วันที่ 8 กันยายน พุทธศักราช 2482

และเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2482 รัฐบาลจอมพล ป.ได้ประกาศรัฐนิยมฉบับที่ 6 :เรื่อง ทำนองและเนื้อร้องเพลงชาติ ให้ร้องเพลงในเวอร์ชันที่แต่งโดย หลวงสารานุกรมประพันธ์ (นวล ปาจิณพยัคฆ์) อันเป็นเวอร์ชันเราๆ ท่านๆ ได้ฟังกันทุก 8 โมงเช้า และ 6 โมงเย็นนั่นเอง